

5. Pravidla silničního provozu a přestupky osob požívajících imunity

(převzato ve formě úryvků z materiálu Ministerstva zahraničních věcí ČR) –
úplně znění dostupné na

https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/diplomaticky_protokol/x_5_dodrzovani_pravidel_silnicniho_provozu.html

Dodržování pravidel silničního provozu v České republice osobami požívajícími výsad a imunit a pravidla parkování

5.1. Základní pravidla silničního provozu

Dopravní přestupky spáchané osobami požívajícími diplomatických výsad a imunit jsou evidovány Diplomatickým protokolem.

5.2. Šetření deliktů osob požívajících výsad a imunit a jejich dopravních nehod

5.2.1. Kategorie personálu s omezeným rozsahem imunit

5.2.1.1. Administrativně techničtí pracovníci a jejich rodinní příslušníci

S ohledem na omezený rozsah imunit u správních deliktů *pouze na úkony při plnění služebních úkolů* je mise vždy vyzvána Ministerstvem zahraničních věcí České republiky k doložení, zda dotyčný plnil v době spáchání přestupku pracovní úkoly související s jeho funkcí a o jaký konkrétní úkol se jednalo. Poskytnuté informace musí být věrohodné.

Vynětí ze správní jurisdikce nepožívají rodinní příslušníci člena administrativně technického personálu.

5.2.1.2. Místní síly

Pracovníci diplomatické mise, konzulárního úřadu, ... kteří jsou občany přijímacího státu nebo jsou v něm trvale usdlí (tzv. místní síly), kteří nejsou registrováni Diplomatickým protokolem, nepožívají diplomatických imunit na území České republiky.

5.2.1.3. Honorární konzulární úředníci – jedná se o občany České republiky resp. o osoby v České republice trvale usdlé – zásadně bez imunit (až na výjimky)

5.2.2. Šetření dopravních deliktů

5.2.2.1. Vždy nezbytné: ověření totožnosti a rozsah imunity

Bez prokázání totožnosti *náležitým dokladem není možné určit, zda dotyčná osoba požívá diplomatických výsad a imunit. Policista je oprávněn*

požadovat prokázání totožnosti po řidiči vozidla, který je podezřelý ze spáchání správního deliktu i osob, od nichž je požadováno vysvětlení.

5.2.2.2. Úkony po ověření totožnosti

Jestliže orgány veřejné moci (policie, orgány obcí a krajů) během šetření dopravní nehody nebo přestupku dojdou k závěru, že se řízení dotýká **osoby, která by mohla na území České republiky požívat výsad a imunit, požádají Ministerstvo zahraničních věcí České republiky o ověření této skutečnosti.** Na základě jeho vyjádření se rozhodne o dalším postupu, buď se věc odloží, nebo se pokračuje v řízení. Řízení je též pokračováno v případě, že imunita není uplatňována.

Pro možnost ověření totožnosti a skutečnosti, že se jedná o osobu požívací výsad a imunit je potřeba, aby tato osoba měla vždy u sebe identifikační průkaz vydaný Ministerstvem zahraničních věcí České republiky, nebo cestovní doklad.

5.2.2.3. Dechová zkouška na alkohol a požítí návykových látek, zamezení v řízení motorového vozidla

Policisté (i Městská policie) jsou **oprávněni vyzvat každého řidiče, včetně osob požívací výsad a imunit, k podstoupení dechové zkoušky na alkohol.** Pouze provedením dechové zkoušky na alkohol, nebo obdobného testu na návykové látky, lze spolehlivě vyloučit, že dotyčná osoba se nenacházel v rozhodné době pod jejich vlivem. Pokud se dotyčná osoba odmítne nezbytným testům na alkohol nebo návykové látky podrobit, má se za to, že byla pod jejich vlivem.

V případě, kdy dojde k rozhodnutí o neumožnění pokračovat v řízení motorového vozidla osobou požívací výsad a imunit, policie informuje diplomatickou misi, konzulární úřad nebo mezinárodní organizaci a zároveň Ministerstvo zahraničních věcí České republiky.

Ve výjimečných případech mají příslušníci Policie ČR pravomoc na místě zadržet řidičský průkaz dotčené osoby. Po dobu zadržení řidičského průkazu nesmí držitel řidičského oprávnění řídit motorové vozidlo

5.2.2.4. Šetření za mimořádných okolností - případy nutné obrany a přímého ohrožení života

Výjimku z osobní nedotknutelnosti diplomatických zástupců ..., lze připustit v případech, kde se jedná o nutnou obranu (např. před fyzickým útokem na policistu osobou požívací imunitu zjevně pod vlivem alkoholu nebo návykových látek), kdy je třeba zabránit páchání trestné činnosti ze strany diplomata a dokonce i v případě, kdy se osoba požívací výsad a imunit riziku ohrožení

zdraví nebo života sama vystavuje. Výjimku z imunity lze uplatnit pouze při bezprostředním protiprávním jednání osob požívajících imunit.

Ve výjimečných případech může dále dojít k **odtahu vozidla s diplomatickou registrační značkou**. Jedná se zejména o situace, kdy (1) toto vozidlo neoprávněně parkuje na vyhrazeném parkovišti. Policista nebo strážník nejdříve ve spolupráci s Diplomatickým protokolem vyrozumí provozovatele vozidla. Odtah je krajním řešením, pokud provozovatel sám nezjedná nápravu. *Pokud by však (2) vozidlo tvořilo překážku při ohrožení cí bezpečnost nebo plynulost provozu na pozemních komunikacích (např. parkování před vjezdem do nemocnice apod., je v pravomoci policisty nebo strážníka obecní policie rozhodnout o odtahu bezprostředně a provozovatele vozidla cestou Diplomatického protokolu při prostřednictvím státní služby Operačního a informačního střediska MZV ČR vyrozumět až následně*. Jestliže dojde k odtahu vozidla, náklady sním spojené jsou k tíži provozovatele.

5.3. Opatření v případech porušení pravidel silničního provozu

5.3.1. Druhy opatření

Podle závaznosti porušení pravidel silničního provozu Ministerstvo zahraničních věcí České republiky může uplatnit níže uvedená opatření:

5.3.1.1. Předvolání (pohovor) na DP MZV (to není správní řízení)

V případech, kdy **Diplomatický protokol** shledá žádoucí projednat delikt osobně, přistoupení k pozvání (předvolání) zástupce diplomatické mise za účelem projednání přijetí přírodních opatření. Ta mohou spočívat podle povahy a závaznosti případu v interních opatřeních (např. napomenutí, nebo jiné kárné opatření) o nichž bude Diplomatický protokol informován.

5.3.1.2. Žádost o zřeknutí se vynětí z jurisdikce České republiky

Dalším možným opatřením je **žádost o zřeknutí se vynětí privilegované osoby z jurisdikce orgánů České republiky** v souladu s článkem 32 Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích nebo článkem 45 Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích, resp. žádost o neuplatnění imunity. Pokud této žádosti dotčená mise (výslající stát) nevyhoví, Ministerstvo zahraničních věcí zvaží, i s přihlédnutím k principu vzájemnosti, další opatření.

5.3.1.3. Krácení nenárokových výhod

Jako další doplňkové opatření ke zjednání nápravy nežádaného chování privilegovaných osob je **krácení nenárokových výhod** (např. neposkytnutí refundace daní zaplacených při nákupu zboží a služeb) či restriktivní opatření v oblasti registrace motorových vozidel.

5.3.1.4. Označení osoby za persona non grata či osobu nežádoucí

V případech, kdy se ostatní opatření míjí účinkem nebo mise či privilegovaná osoba nejeví snahu delikt vyřešit jiným způsobem, může být ze strany Ministerstva zahraničních věcí České republiky přistoupeno k prohlášení dotyčné osoby za osobu non grata či za osobu nepřijatelnou dle čl. 9 Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích, příp. čl. 23 Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích.

5.3.2. Odpovědnost provozovatele motorového vozidla – opatření v případech přestupků, u nichž není identifikován řidič

V případech porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích zjištěných zejména kamerovými systémy (nebo jiným automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy), nebo pokud se jedná o nedovolené zastavení nebo stání, kdy není ztotožněna osoba podezřelá ze spáchání dopravního přestupku (tj. řidič vozidla), ***odpovídá za přestupek provozovatel vozidla.***

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky je informováno o všech přestupcích členů diplomatické mise nebo členů jejího personálu ... , včetně dopravních přestupků, které byly spáchány vozidlem registrovaným na tyto subjekty a zachyceny kamerovými systémy nebo jiným automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy.

Pokud je na konkrétního provozovatele motorového vozidla oznamován ***vysoký počet spáchaných přestupků*** proti bezpečnosti a plynulosti provozu, Diplomatičeský protokol nejmeně jedenkrát v roce příslušnou misi o této skutečnosti informuje a kromě žádosti o přijetí konkrétních nápravných opatření šéfmise může přistoupení k restriktivním opatřením v podobě krácení několikaletých daňových výsad (vracení DPH a spotřebních daní) nebo restriktivním opatřením v oblasti registrace motorových vozidel.

5.4.1. Parkování v zónách placeného stání

Úhrada ceny parkování je úhradou za poskytnutí služby – využití parkovacího místa (v zóně placeného stání), proto nejsou osoby požívající diplomatických výsad a imunit vyjmuty z placení parkování.